

Τα κακάβια

Περιοδικό του Μαθητικού Συνεταιρισμού Δημοτικού Σχολείου Ξηροποτάμου Αράμας

Δεκέμβριος 2013 Έτος 20^η Τεύχος 2^η

Χρόνια πολλά!

Η ιστοσελίδα μας: <http://dim-xirop.dra.sch.gr>

Πρόγραμμα χριστουγεννιάτικης γιορτής 2013

Από τα παιδιά των Α' & Γ' τάξεων

«Κάλαντα Πελοποννήσου» από τους/τις μαθητές/τριες της Α' τάξης

Μαύρο Θέατρο από τους/τις μαθητές/τριες της Γ' τάξη

«Τρίγωνα Κάλαντα» Τραγούδι από τους/τις μαθητές/τριες Γ' τάξη

«Τα αγγελάκια» ποιήματα από τις μαθήτριες της Α' τάξη

«Ο μικρός τυμπανιστής» Τραγούδι από τους/τις μαθητές/τριες Γ' τάξη

«Άγια Νύχτα» Τραγούδι από τους/τις μαθητές/τριες Γ' τάξη

Τα δώρα των Χριστουγέννων» Σκετς από τους/τις μαθητές/τριες της Α' τάξης

«Εικόνες και πίνακες από τη Θεία Γέννηση» παρουσίαση από την Α' τάξη

«Το έλατο» Τραγούδι από τους/τις μαθητές/τριες Γ' τάξη

«Πάει ο παλιός ο Χρόνος» Τραγούδι από τους/τις μαθητές/τριες Γ' τάξη

«Τα καλικαντζαράκια και ο Άι Βασίλης» Σκετς από τους/τις μαθητές/τριες της Α' τάξης

«Χιόνια στο καμπαναριό» Τραγούδι από τους/τις μαθητές/τριες Γ' τάξη

«Οι χριστουγεννιάτικες ζωγραφιές των μαθητών/τριών της Α' τάξης» παρουσίαση

«Κάλαντα Ικαρίας» από τους μαθητές της Α' τάξης

«Κάλαντα Πρωτοχρονιάς» Από τους/τις μαθητές/τριες της Γ' τάξης

Παρασκευή 20/12/2013 θα γίνει η γιορτή μας!

Στις 17:00 ανοίγει το παζάρι παιχνιδιών.

Στις 18:00 ανοίγει η αυλαία των παραστάσεων!

Σας περιμένουμε!!!!

Καλές γιορτές!!!

Έθιμα Χριστουγέννων

Μελωδίες γιορτινές, μυθοπλασίες παιδικές, αγιοβασιλιάτικα καραβάκια, χριστουγεννιάτικα δέντρα και καλικάτζαροι, δίνουν αυτές τις ημέρες το δικό τους ξεχωριστό χρώμα ακόμα και στις πιο μικρές εστίες της ελληνικής επικράτειας. Όλοι προετοιμάζονται για τη γέννηση του Χριστού. Κάθε περιοχή όμως έχει τα δικά της έθιμα.

ΗΠΕΙΡΟΣ:

Όταν γεννήθηκε ο Χριστός, οι βοσκοί πήγαν να προσκυνήσουν το Θείο Βρέφος. Όταν κάποια στιγμή νύχτασε, βρήκαν κάπου ένα ξερό πουρνάρι και έκοψαν τα κλαδιά του. Ο καθένας τους πήρε από ένα κλαδί από χέρι και έβαλαν φωτιά. Από τότε στην Άρτα αλλά και σε άλλες περιοχές της Ηπείρου, όποιος πηγαίνει στο σπίτι του γείτονα για να πει τα χρόνια πολλά, κρατά στα χέρια του ένα κλαδί από πουρνάρι.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: "Το χριστόξυλο"

Στα χωριά της βόρειας Ελλάδας από τις παραμονές των εορτών οι νοικοκυραίοι ψάχνουν για το πιο όμορφο και γερό ξύλο από πεύκο ή ελιά. Αυτό το ξύλο ονομάζεται χριστόξυλο και είναι το ξύλο που πρέπει να καεί στη περίοδο των εορτών, από τα Χριστούγεννα μέχρι και τα φώτα. Η στάχτη του ξύλου αυτού προφυλάσσει το σπίτι, σύμφωνα με τη παράδοση, από κάθε κακό.

Ρούτση Μελπομένη Σολάκη Σοφία τάξη Ε2

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

Το έθιμο του ροδιού ξεκινάει από την Πελοπόννησο πριν πολλά χρόνια.

Πριν σπάσουν το ρόδι σε κάποια σπίτια το κρεμούσαν από το Φθινόπωρο κάπου μέσα στο σπίτι για καλή τύχη.

Το ρόδι αυτό το σπάνε την Πρωτοχρονιά, το απάει ο νοικοκύρης του σπιτιού ή κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας. Όταν το απάει χτυπώντας το με δύναμη στο έδαφος λέει «καλή χρονιά , χρόνια πολλά » και πρέπει να το σπάσει σε πολλά κομμάτια , μετά μπαίνει στο σπίτι με το δεξί για να τους έρθουν όλα καλότυχα.

Το ρόδι το σπάμε για καλή τύχη και οι ρόγες του συμβολίζουν την γονιμότητα και την αφθονία.

ΜΑΘΗΤΕΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΜΗΤΡΟΥΣΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΡΟΥΔΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Η Πρωτοχρονιά γιορτάζεται σε όλο τον κόσμο με μεγαλοπρέπεια. Κατά την ημέρα αυτή γίνεται ανταλλαγή επισκέψεων και δώρων και έχουν επικρατήσει διάφορα έθιμα, όπως αυτό της βασιλόπιτας. Η Πρωτοχρονιά λοιπόν όπως αυτή διαμορφώθηκε κάτω από την επίδραση της εκκλησίας και τη σύνδεσή της με τη γιορτή του Αγίου Βασιλείου διαιωνίστηκε μέχρι και σήμερα ως λαϊκή γιορτή. Τα σημαντικότερα έθιμα της Πρωτοχρονιάς είναι τα ακόλουθα:

- I) Τα παιδιά παίρνουν δώρα από τον Άι – Βασίλη.
- II) Συντροφιές παιδιών την παραμονή ψάλλουν τα κάλαντα από σπίτι σε σπίτι και μαζεύουν χρήματα.
- III) Το πρωί της Πρωτοχρονιάς καλούμε στο σπίτι μας κάποιον που θεωρούμε ότι έχει «καλό ποδαρικό».

Μουχτάρης Χρήστος Ε2

Έθιμα Πρωτοχρονιάς

Η βασιλόπιτα:

Οι περισσότεροι Έλληνες κόβουν τη βασιλόπιτα αμέσως μετά την αλλαγή του χρόνου. Σε μερικές όμως, περιοχές της Ελλάδας η βασιλόπιτα κόβεται στο μεσημεριανό τραπέζι, ανήμερα του Αγίου Βασιλείου, την 1η Ιανουαρίου. Όποτε πάντως και αν κοπεί, ακολουθείται το ίδιο εθιμοτυπικό: Ο νοικοκύρης την σταυρώνει τρεις φορές με ένα μαχαίρι και μετά αρχίζει να κόβει τα κομμάτια. Το πρώτο είναι του Χριστού, το δεύτερο της Παναγίας, το τρίτο του Αγίου Βασιλείου, το τέταρτο του σπιτιού και ακολουθούν τα κομμάτια των μελών της οικογένειας.

Το ποδαρικό:

Πολλοί άνθρωποι είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί ακόμα και σήμερα σχετικά με το ποιος θα κάνει ποδαρικό στο σπίτι τους, δηλαδή ποιος θα μπει πρώτος στο σπίτι τους τον καινούριο χρόνο.

Έτσι, από την παραμονή λένε σε κάποιο δικό τους άνθρωπο, που τον θεωρούν καλότυχο και γοιαρλή, να έρθει την Πρωτοχρονιά να τους κάνει ποδαρικό. Πολλές φορές προτιμούν ένα μικρό παιδί για να κάνει ποδαρικό, γιατί τα παιδιά είναι αθώα και στην καρδιά τους δεν υπάρχει η ζήλια και η κακία με σειρά ηλικίας.

Παπαδοπούλου Αντωνία, Χαρίσκου Μαρία τάξη Ε2

Θεοφάνεια

Τα Θεοφάνεια ή Φώτα ή Επιφάνεια γιορτάζουμε την βάπτιση του Ιησού Χριστού από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο ή Βαπτιστή. Στην Ελλάδα ο αγιασμός γίνεται για πρώτη φορά την παραμονή των Θεοφανίων και λέγεται «Μικρός Αγιασμός» ή «Πρωτόπιασε» ή «Φώτιση». Με την Πρωτάγιαση, ο ιερέας γυρίζει όλα τα σπίτια και με το Σταυρό και ένα κλωνί βασιλικό «αγιάζει» ή «φωτίζει» (ραντίζει) τους χώρους των σπιτιών για να φύγει μακριά κάθε κακό. Παλαιότερα, οι λαϊκές δοξασίες συνέδεαν τον φωτισμό των σπιτιών με την εξαφάνιση των καλικάντζαρων, τους οποίους φαντάζονταν να φεύγουν περίτρομοι με την έλευση του ιερέα...

Ο μεγάλος αγιασμός γίνεται ανήμερα τα Θεοφάνεια στις 6 Ιανουαρίου. Μια μεγάλη πομπή σχηματίζεται και παίρνει το δρόμο που οδηγεί στη θάλασσα ή σε κάποιο ποτάμι, μπορεί και σε μια δεξαμενή. Μπροστά τα εξαπτέρυγα, πίσω οι παπάδες με τα καλά τους άμφια, ύστερα οι αρχές του τόπου και παραπίσω το πλήθος. Στις πόλεις η πομπή γίνεται πιο πλούσια με τη μουσική και τη στρατιωτική παράταξη.

Όταν γίνει ο αγιασμός, ρίχνει ο παπάς το Σταυρό στο νερό, πραγματοποιώντας έτσι τον Αγιασμό των Υδάτων.

Το πάσιμο του Σταυρού γίνεται από κολυμβητές, τους λεγόμενους Βουτηχτάδες, κατά την τελετή της Κατάδυσης του Τιμίου Σταυρού. Νεαρά κυρίως άτομα βουτούν στα παγωμένα νερά για να πιάσουν τον Σταυρό και να λάβουν την ευλογία του ιερωμένου, αλλά και να δεχθούν τις τιμές και τις ευχές των συντοπιτών τους. Οι καμπάνες ηχούν χαρμόσυνα, το ίδιο και οι σειρήνες των πλοίων. Όλοι οι πιστοί πίνουν με ευλάβεια από τον αγιασμό, συμβολικά με τρεις γουλιές, και ραντίζουν μ' αυτόν τα σπίτια, τα δέντρα, τα χωράφια και τα ζώα τους.

Ζεμαδάνη Νάσια, Ε' 1

ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΟ ΕΛΑΤΟ.

Υλικά:

- 1 ζαχαρούχο γάλα
- 1 πακέτο πτι- μπερ θρυμματισμένα
- 125γρ βούτυρο λιωμένο
- 300γρ καρύδια αλεσμένα

Για το πασπάλισμα:

- 1 φλιτζάνι ινδική καρύδα

Διαδικασία

- ✓ Ανακατεύουμε όλα τα υλικά σε ένα μπολ εκτός από αυτό που είναι για πασπάλισμα.

- ✓ Τα βάζουμε για μια ώρα στο ψυγείο για να πήξουν.
- ✓ Βγάζουμε το μείγμα από το ψυγείο και πλάθουμε μικρά μπαλάκια.
- ✓ Τα κυλάμε μετά στην ινδική καρύδα.
- ✓ Τα τοποθετούμε σε πιατέλα στρόγγυλη, διαδοχικά σε σειρές, σχηματίζοντας ένα έλατο.
- ✓ Στην κορυφή του κολλάμε ένα αστεράκι με την βοήθεια μιας οδοντογλυφίδας.

Οι μαθητές της Δ' τάξης

Το φλουρί της βασιλόπιτας: προέλευση του εθίμου.

Κατά το ελληνικό έθιμο, το βράδυ της παραμονής της πρωτοχρονιάς, οικογένεια και φίλοι συγκεντρώνονται γύρω από το εορταστικό τραπέζι. Πάνω σε αυτό υπάρχει και μία βασιλόπιτα μέσα στην οποία υπάρχει κρυμμένο ένα φλουρί (νόμισμα, χρυσό όποτε είναι εφικτό). Με τον ερχόμο του νέου έτους, ο νοικοκύρης του σπιτιού την κόβει σε τρίγωνα κομμάτια καθένα από τα οποία προσφέρεται στους παρευρισκόμενους, εκτός φυσικά από εκείνα που είναι του Χριστού, της Παναγίας, του φτωχού κλπ. Σε όποιον τύχει το φλουρί, το έθιμο ορίζει πως θα του φέρει τύχη στο νέο έτος. Γιατί, όμως, έχει καθιερωθεί αυτό; Ποιες είναι οι ρίζες του εθίμου;

Η ιστορία της έχει ως εξής. Ο Μ. Βασίλειος, για να προστατεύει την περιφέρειά του, την Καισαρεία της Καππαδοκίας, από επιδρομή αλλοιφύλων, έκανε έρανο και μάζεψε χρυσά νομίσματα και άλλα τιμαλφή, για να τα δώσει στους εχθρούς, ώστε να τους δελεάσει, για να μην λεηλατήσουν την περιοχή του. Ο εχθρός, όμως, τελικά, δεν κατόρθωσε να εισβάλει στην Καισαρεία και τα τιμαλφή έμειναν. Τότε, ο Μ. Βασίλειος ζήτησε από τους βοηθούς του να ζυμώσουν ψωμάκια και μέσα σε καθένα από αυτά να τοποθετήσουν λίγα χρυσαφικά. Κάθε οικογένεια καταναλώνοντας το ψωμάκι της, διαπίστωνε με έκπληξη το περιεχόμενό του. Αυτό το ψωμάκι ήταν η βασιλόπιτα, που έφερνε χαρά και ευλογία.

Ζεμαδάνης Θανάσης, Κούνιος Αντώνης τάξη Γ'

ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΔΑ

1. Β_____
2. Α_____
3. Σ_____
4. Ι_____
5. Λ_____
6. Ο_____
7. Π_____
8. Ι_____
9. Τ_____
10. Α_____

1. Τι τρώμε στις 4 Δεκεμβρίου;
2. Λάμπουν στον ουρανό.
3. Το δέντρο έχει όμορφα ...
4. Η Ιερή Πόλη για τους Χριστιανούς.
5. Στο δέντρο αναβοσβήνουν πολύχρωμα ...
6. Στην Δράμα, για τα Χριστούγεννα άνοιξε η...
7. Είναι η πρώτη μέρα του χρόνου.
8. Ποιος είναι ο πατέρας της Παναγίας;
9. Την γαλοπούλα την τρώμε στο γιορτινό ...
10. Μας φέρνει δώρα την πρωτοχρονιά.

Μήτρου Θεοδώρα

Μήτρου Χριστίνα

Γ' Τάξη

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Ο χρόνος έχει τέσσερις εποχές. Μία από τις εποχές αυτές είναι ο Χειμώνας.

Ο Χειμώνας έχει τρεις μήνες: τον Δεκέμβριο, τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο.

Τον Χειμώνα, το κρύο είναι τσουχτερό. Πυκνά μαύρα σύννεφα σκεπάζουν τον ουρανό. Τις περισσότερες μέρες βρέχει. Στις ορεινές περιοχές χιονίζει. Οι λευκές νιφάδες σκεπάζουν τα πάντα. Όλα μοιάζουν με ζωγραφιά. Τα δέντρα ρίχνουν και τα τελευταία κιτρινισμένα φυλλαράκια τους και μένουν γυμνά.

Όλοι οι άνθρωποι φοράνε τα ζεστά χειμωνιάτικα ρούχα τους. Τα σπίτια ανάβουν τη θέρμανση και στρώνουν τα βαριά χαλιά. Ο χειμώνας είναι μια δύσκολη εποχή και δεν αστειεύεται.

Ο Χειμώνας μας φέρνει και πολλές μεγάλες γιορτές μαζί του, τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά, τα Φώτα, τις απόκριες, που όλοι τις περιμένουν με λαχτάρα. Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θέλουν τον Χειμώνα. Αν σκεφτούμε όμως τις ομορφιές και τις χάρες που έχει σίγουρα θα τον αγαπήσουν.

Πινδώνης Ιωάννης, Δεβρίκης Θεόδωρος, τάξη Γ'

Παροιμίες για τον Δεκέμβριο, τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο

Δεκέμβριος:

Άγια Βαρβάρα μίλησε και ο Σάββας απλοήθη, μαζώχται ξύλα και άχυρα και σύρται και στον μύλο, Άγιο Νικόλας έρχεται στα χιόνια φορτωμένος.

Να 'ναι Χριστούγεννα στεγνά, τα Φώτα χιονισμένα, και τα Λαμπρά βρεχούμενα, αμπάρια γιομισμένα.

Δεκέμβρης, Χριστού γέννεση και καλός μας Χρόνος.

Ιανουάριος:

Γενάρη γέννα το παιδί, Φλεβάρη, φλέβισέ το.

Αδελφέ Μιχάλη, τώρα τον Γενάρη, οι δύο ένας γίνονται και ο μοναχός κουβάρι.

Ο Γενάρης κι αν γεννάται του καλοκαιριού θυμάται.

Φεβρουάριος:

Γενάρης με τα κρούσταλλα, Φλεβάρης με τα χιόνια.

Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει, πάλι άνοιξη θ' ανθίσει. Μα αν κάμει και πεισμώσει, μες τα χιόνια θα μας χώσει.

Φλέβαρε - κουτσοφλέβαρε, καταραμένε μήνα, το έκανες το παράκανες με πέθανες απ' την πείνα.

Κούνιου Δέσποινα, Μήτρου Μαρία, Γ' τάξη

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΧΕΣ

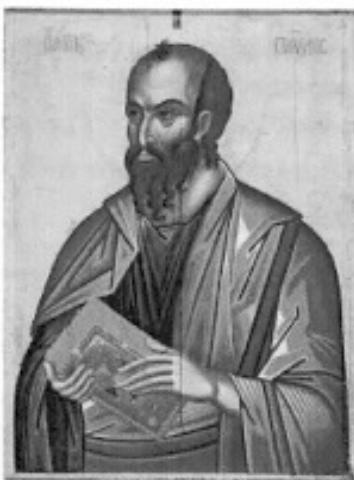
Τα χρήματα που έχεις τώρα από πού προέρχονται; Εάν πεις ότι ήρθαν από μόνα τους, τότε δεν πιστεύεις ότι σου τα έστειλε ο Θεός κι έτσι γίνεσαι άθεος.

Εάν όμως παραδέχεσαι ότι προέρχονται από τον Θεό, τότε πες μας τον λόγο για τον οποίο τα απέκτησες. Μήπως διότι ο Θεός είναι άδικος και μοιράζει με άνισο τρόπο τα αγαθά στους ανθρώπους; Η μήπως επειδή ο Θεός προνόησε να κερδίσεις το βραβείο ενός σωστού γρόπου ζωής μέσα από την καλή του μοιρασιά των αγαθών που έχεις;... Να ξέρεις ότι το παραπανίσιο ψωμί που έχεις ανήκει σε άνθρωπο που πεινά. Το ρούχο που φυλάς στις ντουλάπες ανήκει σε αυτόν που δεν έχει τι να φορέσει. Τα παπούτσια που καταστρέφονται παρατημένα σε κάποια αποθήκη ανήκουν σε αυτόν που περπατά ξυπόλυτος. Τα χρήματα που σου περισσεύουν ανήκουν σε αυτόν που τα χρειάζεται. Έτσι λοιπόν, όταν δε βοηθάς αυτούς που έχουν ανάγκη είναι σαν να τους αδικείς. (Μέγας Βασίλειος)

Η μετάνοια είναι συμφωνία με τον Θεό για καινούρια ζωή. Η μετάνοια είναι κόρη της ελπίδας και άρνηση της απελπισίας. Μετάνοια σημαίνει να συμφιλιωνόμαστε με τον κύριο. Είπε κάποιος γέροντας: «Ακόμη και αν σφάλλει κάποιος μπροστά στα μάτια σου μην τον

κρίνεις αλλά να πιστεύεις ότι εσύ δεν είσαι καλύτερος από αυτόν». (Ιωάννης Σιναΐτης)

Εκείνος που αγαπά έχει υπομονή και καλοσύνη. Εκείνος που αγαπά δεν είναι εγωιστής. Ξεχνάει το κακό που του έχουν κάνει, δε χαίρεται για το λάθος που γίνεται, αλλά συμμετέχει στη χαρά για το σωστό. Εκείνος που αγαπά όλα τα δέχεται. Η πίστη, η ελπίδα και η υπομονή τότε δεν τον αφήνουν. (Απόστολος Παύλος)

Ο Χριστός είπε σε κάποια ομιλία του: «Όταν κάνεις ελεημοσύνη, ας μη μάθει το αριστερό σου χέρι τι κάνει το δεξί, ώστε να μείνει η ελεημοσύνη σου κρυφή. Κι ο Θεός που βλέπει τα κρυφά θα σου δώσει την αμοιβή σου στα φανερά». Ευαγγέλιο (Ματθαίου 6,3)

Είσαι φτωχός, υπάρχει σίγουρα κάποιος φτωχότερος. Σου φτάνει το φαγητό για 10 μέρες, ενώ σε εκείνον φτάνει για μια μέρα, με καλοσύνη δώσε ότι σου περισσεύει στο φτωχότερο, για να έχει κι αυτός όπως κι εσύ φαγητό. Πίστεψε ότι πάντοτε ίδιος ο Θεός λαμβάνει την ελεημοσύνη στο πρόσωπο αυτού που έχει ανάγκη και ανταποδίδει τη χάρη στο δικό σου σπίτι. (Μέγας Βασίλειος)

ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

Η Αγία Βαρβάρα αποτελεί κόσμημα των μαρτύρων του Ζου αιώνα μ.Χ. Ο πατέρας της ήταν από τους πιο πλούσιους ειδωλολάτρες της Ηλιούπολεως και ονομαζόταν Διόσκορος. Μοναχοκόρη η Βαρβάρα, διακρινόταν για την ομορφιά του σώματός της, την ευφυΐα και σωφροσύνη της.

Στην χριστιανική πίστη κατήχησε τη Βαρβάρα μια ευσεβής χριστιανή γυναίκα. Μέσα στο ειδωλολατρικό περιβάλλον η Βαρβάρα περνούσε τη ζωή της «έν πάσῃ εύσεβειᾳ καὶ σεμνότητι», δηλαδή με κάθε ευσέβεια και σεμνότητα.

Όμως το γεγονός αυτό, δεν έμεινε για πολύ καιρό μυστικό. Ο Διόσκορος έμαθε ότι η κόρη του είναι χριστιανή και εκνευρισμένος διέταξε τον αυστηρό περιορισμό της. Άλλα η Βαρβάρα κατόρθωσε και δραπέτευσε. Ο πατέρας της τότε εξαπέλυσε άγριο κυνηγητό μέσα στις σπηλιές και τα δάση, όπου κρυβόταν η κόρη του. Τελικά, κατόρθωσε και τη συνέλαβε.

Ο ασπλαχνός ειδωλολάτρης πατέρας, παρέδωσε την κόρη του στον ηγεμόνα Μαρκιανό. Αυτός, αφού στην αρχή δεν κατόρθωσε με δελεαστικούς τρόπους να μεταβάλει την πίστη της, διέταξε και τη μαστίγωσαν ανελέητα. Κατόπιν τη φυλάκισε, αλλά μέσα εκεί ο Θεός θεράπευσε τις πληγές της Βαρβάρας και ενίσχυσε το θάρρος της. Τότε ο ηγεμόνας θέλησε να τη διαπομπεύσει δημόσια γυμνή. Άλλα ενώ έβγαζαν τα ρούχα της, άλλα ωραιότερα εμφανίζονταν στο σώμα της. Ο ηγεμόνας βλέποντας το θάυμα, διέταξε να αποκεφαλισθεί. Χωρίς καθυστέρηση, ο ίδιος ο κακούργος πατέρας της, ανέλαβε και την αποκεφάλισε. Την στιγμή όμως που είχε αποτελειώσει το έγκλημά του, έπεσε νεκρός χτυπημένος από κεραυνό κατά θεία δίκη.

Στην πόλη μας τη γιορτάζουμε στις 4 Δεκεμβρίου και φτιάχνουμε την «βαρβάρα» στα σπίτια μας.

Αρναούτης Κώστας, τάξη Ε'1

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

Υλικά:

- 4 αυγά
- 250 γρ. ζάχαρη κρυσταλλική
- 300 γρ. αλεύρι για όλες τις χρήσεις (κοκκινισμένο)
- 250 γρ. βούτυρο λιωμένο
- Ξύσμα από 1 πορτοκάλι
- 1 κουτ. του γλυκού μπέικιν πάσουντερ
- 1 κουτ. του γλυκού κανέλα (αν θέλουμε)
- 200 γρ. σταφίδες

Εκτέλεση:

Χτυπάμε τα αυγά με την ζάχαρη. Κοσκινίζουμε το αλεύρι, ρίχνουμε μέσα στο χτυπημένο αυγό και ανακατεύουμε απαλά. Προσθέτουμε το βούτυρο, το μπέικιν πάσουντερ και την κανέλα. Στο τέλος ρίχνουμε το ξύσμα πορτοκάλι μαζί με τις σταφίδες. Αδειάζουμε το μείγμα σ' ένα ταψί και φήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο στους 170 βαθμούς C για 45 λεπτά με 1 ώρα. Κούνιου Δέσποινα, Μήτρου Μαρία, Γ' τάξη

Η ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΜΕ ΤΑ ΚΑΡΑΒΑΚΙΑ

Στις 4 Δεκεμβρίου γιορτάζει η Αγία Βαρβάρα. Η Αγία Βαρβάρα είναι η πολιούχος της Δράμας.

Σύμφωνα με το θρύλο όταν το 1830 η Δράμα κατακτήθηκε από τους Τούρκους, αυτοί γκρέμισαν το εκκλησάκι της Αγίας Βαρβάρας για να χτίσουν εκεί ένα τζαμί. Το τζαμί όμως δε χτίστηκε ποτέ, γιατί στις 4 Δεκεμβρίου ανήμερα της Αγίας Βαρβάρας η περιοχή πλημμύρισε. Από τότε η Αγία Βαρβάρα είναι η πολιούχος της Δράμας. Στην περιοχή απέναντι από τη λίμνη που εκεί λέγεται ότι υπάρχουν τα θεμέλια από το παλιό εκκλησάκι, χτίστηκε μια καινούρια εκκλησία που είναι αφιερωμένη στην Αγία Βαρβάρα. Κάθε χρόνο η Δράμα τιμά τη μνήμη της πολιούχου της και γιορτάζει.

Με τον παραπάνω θρύλο συνδέεται κι ένα άλλο έθιμο που γίνεται στη Δράμα.

Το έθιμο με τα καραβάκια. Σύμφωνα με το έθιμο, παλιά την παραμονή της Αγίας Βαρβάρας μετά τη λιτανεία ο κόσμος έστελνε στο βυθισμένο εκκλησάκι το κεράκι του για την Αγία.

Σήμερα τα κεράκια ταξιδεύουν πάνω σε πολύχρωμα καραβάκια που τα φτιάχνουν παιδιά. Κάθε χρόνο στις 3 Δεκεμβρίου, στη λίμνη της Αγίας Βαρβάρας μαζεύονται παιδιά από κάθε γωνιά της πόλης κρατώντας τα καραβάκια τους.

Αφού ανάψουν τα κεράκια τους, τα βάζουν πάνω στα καραβάκια, κάνουν μια ευχή και τα αφήνουν να ταξιδέψουν. Το θέαμα με τα φωτισμένα καραβάκια στη λίμνη είναι υπέροχο!

Ζεμαδάνης Θανάσης, Κούνιος Αντώνης Γ' τάξη

ΟΛΟΗΜΕΡΟΟΜΩΣ...ΟΧΙ ΟΛΗ ΜΕΡΑ

Στο σχολείο μας λειτουργεί εδώ και αρκετά χρόνια Ολοήμερο Τμήμα το οποίο ξεκινάει στις 12.35 και τελειώνει στις 16.15.

Πρώτα έρχονται η Α' και η Β' τάξη του σχολείου και κάνουν τα μαθήματά τους για την επόμενη ημέρα.

Στη συνέχεια φτάνουν η Γ' και η Δ' τάξη και ίσως η Ε' και η ΣΤ' όταν δεν έχουν Γερμανικά, που τότε, σχολάνε στις 14.00.

Όλες οι τάξεις του σχολείου σίγουρα θα κάνουν την προετοιμασία των μαθημάτων τους και κάτι παραπάνω...

Στο Ολοήμερο υπάρχει και χρόνος για το Φαγητό. Μετά από τόσες ώρες στο σχολείο πρέπει και κάτι να φάμε!!! Την ώρα του φαγητού συνεργαζόμαστε για την προετοιμασία του και φυσικά μαθαίνουμε και εφαρμόζουμε καλούς τρόπους την ώρα που τρώμε.

Εκτός από την προετοιμασία των μαθημάτων κάνουμε και Γυμναστική και Αγγλικά. Ήρθε και καινούργιος γυμναστής στο Ολοήμερο.

Περιμένουμε και άλλες ειδικότητες για να έχουμε ένα κανονικό πρόγραμμα.

Φυσικά μέσα σε όλα αυτά έχουμε και διαλλείματα, ώρες χαλάρωσης με κάποιο βιβλίο, διάφορα επιτραπέζια παιχνίδια και κάποιες φορές παρακολουθούμε και ταινίες στην τηλεόραση.

Από τις αγαπημένες μας δραστηριότητες είναι η παντομίμα που κάνουμε λίγο πριν το σχόλασμα.

Γενικά θα λέγαμε ότι στο Ολοήμερο περνάμε πάρα πολύ όμορφα και ευχάριστα. Στο σπίτι πάντως επιστρέφουμε χαρούμενοι.

Ευχόμαστε να συνεχίσει να λειτουργεί το Ολοήμερο Τμήμα του Δημοτικού Σχολείου Ξηροποτάμου για πολλά χρόνια ακόμη.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Στις 11 Δεκεμβρίου είναι η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού. Τα παιδιά όλου του κόσμου, ανεξαρτήτου χρώματος γιορτάζουν. Όμως τα παιδιά όλου του κόσμου θα έπρεπε να γιορτάζουν κάθε μέρα, γιατί τα παιδιά όπως και οι ενήλικες έχουν δικαιώματα.

Με την ευκαιρία του εορτασμού της Παγκόσμιας ημέρας του παιδιού ας σκεφτούμε όχι μόνο τα παιδιά μας, αλλά και τα παιδιά όλου του κόσμου σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη και αν ζουν.

Ας σκεφτούμε τα παιδιά που πεινάνε, που δουλεύουν, που δεν έχουν όχι μόνο τετράδια και βιβλία, αλλά δεν έχουν εμβόλια και το σημαντικότερο δεν έχουν πόσιμο νερό. Τα παιδιά στηρίζουν τις ελπίδες τους σε εθελοντές γιατρούς, ιεραποστολές και οργανώσεις για να βοηθηθούν.

Γι' αυτό το λόγο, όλες οι χώρες ψήφισαν τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού το 1989, ενώ στην Ελλάδα έγινε νόμος του κράτους το 1992.

Η ΧΑΡΤΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΙ:

- Δικαιούμαι να έρθω στη ζωή. Δικαιούμαι να υπάρξω.
- Δικαιούμαι να μεγαλώσω σε έναν κόσμο χωρίς βία και φτώχεια.
- Δικαιούμαι να έχω ελεύθερη πρόσβαση στον μαγικό κόσμο της γνώσης.
- Δικαιούμαι να έχω ελεύθερο χρόνο και χώρο για να παίζω.
- Δικαιούμαι να μάθω τι είναι καλό για την σωματική και ψυχική μου υγεία.
- Δικαιούμαι να περνάω αρκετό χρόνο με τους γονείς μου.
- Δικαιούμαι να ζήσω με αθωότητα και ανεμελία τα παιδικά μου χρόνια.
- Δικαιούμαι να ζήσω σε μία κοινωνία που προστατεύει τα προσωπικά μου δεδομένα.
- Δικαιούμαι να ζήσω σε έναν κόσμο που σέβεται και προστατεύει το φυσικό περιβάλλον.
- Δικαιούμαι έναν κόσμο ανθρώπινο, δίκαιο και ειρηνικό.

Δεβρίκης Θεόδωρος, Πινδώνης Ιωάννης Γ' Τάξη

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

Ο Δεκέμβρης με γιορτές, Χριστουγέννων διακοπές.
Με τα Φώτα του ο Γενάρης, όλης της χρονιάς μπροστάρης.
Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει, η αμυγδαλιά θ' ανθίσει.
Ο Χειμώνας θέλει τζάκι πες γιαγιά, παραμυθάκι.

Μακρογιάννη Κωνσταντίνα τάξη Β1

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΒΙΣΟΚΑ

Πριν από ένα μήνα, πήγαμε μαζί με την τάξη μου και τον Κ. Πάππο μια εκπαιδευτική εκδρομή στην Βισόκα.

Όπως περπατούσαμε, είδαμε στο δρόμο, έντομα, ζώα -ένα μικρό σκίουροφωλιές από ζώα, στο έδαφος και στα δέντρα και διάφορα πανέμορφα είδη φυτών όπως βρύα, λειχήνες κυκλάμινα, πουρνάρια πεύκα κ.α.

Ανεβήκαμε περίπου 372 σκαλοπάτια, μέχρι να φτάσουμε στον προορισμό μας.

Όμως άξιζε ο κόπος για το θέαμα που αντικρίσαμε, ένα όμορφο καταπράσινο τοπίο. Στην κορυφή του λόφου είναι το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία, όπου εκεί πάνω γίνεται πανηγύρι στην γιορτή του στις 20 Ιουλίου. Σε όλο το πλάτωμα έχει πολλά και μεγάλα δέντρα -πεύκα και κυπαρίσσια- μερικά από αυτά είναι πολύ χοντρά και ψηλά. Ο δάσκαλος μας είπε ένα κόλπο για να βρούμε πόσων χρονών είναι ένα δέντρο. (Μετράμε την περίμετρο του δέντρου μας σε ύψος περίπου 1,5 μέτρο από το έδαφος, τα εκατοστά που βρίσκουμε τα διαιρούμε με το 2,5 το αποτέλεσμα που βρίσκουμε είναι περίπου η ηλικία του δέντρου.)

Το περίεργο ήταν ότι καθώς φεύγαμε άρχισαν όλα τα παιδιά να φαγουρίζονται, μάλλον κάποια έντομα ήταν υπεύθυνα γι' αυτό. Έτσι τρέχαμε όλοι γρήγορα στο σχολείο και μετά στα σπίτια μας για μπάνιο.

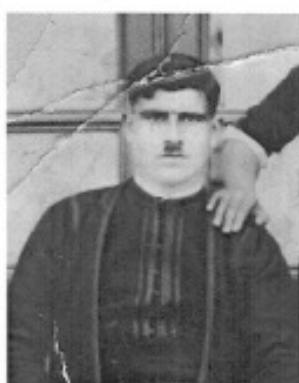
Αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν όταν βρήκαμε ανθρώπινα κόκαλα, καθώς και η πλάκα από πέτρα που όπως μας είπε ο Κ. Πάππος, εκεί παλιά ήταν καταφύγιο, που έκρυβαν οι παππούδες μας τα όπλα τους κατά των εχθρών τους.

Κατεβαίνοντας από το λόφο είδαμε την δεξαμενή του νερού και στην νοτιοανατολική πλευρά του λόφου είδαμε τα κομμάτια του παλιού πολυβολείου, που σε άλλες εποχές προστάτευε το χωριό.

ΛΟΥΚΙΔΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤ' ΤΑΞΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Στο προηγούμενο τεύχος της εφημερίδας «Τα κακάβια», του Οκτωβρίου του 2013, υπήρχε ένα θέμα με τους Ξηροποταμίτες αγωνιστές του 1940 - 1941 και φωτογραφίες τους, που μας έφεραν όσοι κάτοικοι ανταποκρίθηκαν στην έκκλησή μας, να φέρουν φωτογραφίες των πολεμιστών. Μετά την εκτύπωση της εφημερίδας μας δόθηκε η φωτογραφία του ΒΟΥΛΑΤΣΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, του μοναδικού πεσόντα από τον Ξηροπόταμο. Έπεισε μαχόμενος στο Άργος Ορεστικό.

ΑΡΑΠΗΔΕΣ ΕΗΡΟΠΠΟΤΑΜΟΥ

Τα κεντρικά πρόσωπα στο έθιμο αυτό είναι οι αράπηδες οι πατουρλήδες και οι γκιλίνκες και οι φορεσιές τους είναι οι παρακάτω

Αράπιν - καρναβάλι - αράπης

Η φορεσιά του αράπη αποτελείται από:

κιεπέ - κάπτα μάλλινη με κρόσσια σε όλη της την επιφάνια, τα

Κόζια (δέρμα) - κουκούλα - μάσκα από δέρμα κατσίκας που θυμίζει σάτυρους,

Δέστρες δερμάτινες, πόές - ζώνη δερμάτινη,

3 τσιανουβές - (τα 3 μεγάλα κουδούνια αποτελούν ένα σετ κουδουνιών που ηχητικά πρέπει να ταιριάζουν),

σκαθί ξύλινο ζωγραφισμένο,

ναουέ - ποδοπάνια, δερμάτινα λουριά για να δένουν τα ποδοπάνια,

τσιρβουλιά - στερβουλιά (τσαρούχια τοπικά χωρίς φούντα κατασκευασμένα από χοιρινό δέρμα) ή κουντούρε - λαστιχένιες μπότες ή παπούτσια.

ΑΡΑΠΗΣ

Πατουρλής (ανδρική τοπική φορεσιά Ξηροποτάμου)

Κουπαράν (χειμωνιάτικη τσόχινη ζακέτα)

Πατουρί ή πουτουρί (βράκα τοπική Ξηροποτάμου)

Τσιρβουλέ ή τσερβουλέ (τσαρούχια χωρίς φούντες από δέρμα γουρουνιού)

Τσουράπι (τσουράπια κάλτσες πλεχτές μαύρες με σχέδια λουλούδια οριζόντια και κάθετα)

Ποές (τσόχινη ζώνη γύρω στα 3 μέτρα μαύρη ή άσπρη)

Κάπτα (καπέλο με γείσο)

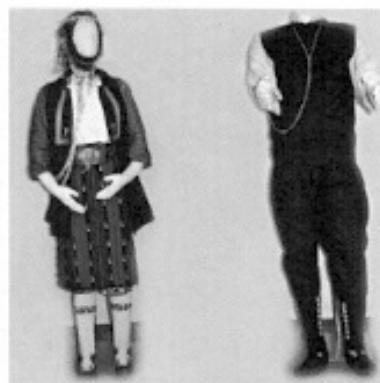
με λουριά)

Ναουε (ποδοπάνια)

Κουντούρε (λαστιχένια παπούτσια)

Ρίζα (πουκάμισο)

Ελεκ (γιλέκο)

Γκελίνκα - Γκιλίνκα (γυναικεία τοπική φορεσιά Ξηροποτάμου)

Ρίζα (πουκάμισο)

Σαέ - σαγιά (μαύρο χοντρό χειμερινό πανωφόρι).

Αντιρί - αντιριέ (ριγέ χοντρό χειμερινό γιλέκο με μανίκια όμοια με του αντιρί),

Λιουμπαντέν (τσόχινο κοντό πανωφόρι με γαίτανάκια),

Σκουντίκ (ποδιά καρό με βασικά χρώματα πορτοκαλί, πράσινο, κόκκινο),

Σερβέτα (μαντίλα με σταμπωτά λουλούδια και πλεκτή δαντέλα με κλωστή διαφόρων χρωμάτων και πούλιες γύρο-γύρο),

Τσουράπια (κάλτσες πλεχτές με σχέδια κάθετα και οριζόντια κυρίως λουλούδια),

Τερλίτσι (τερλίκια πλεχτά για μέσα στο σπίτι και τσόχινα γαίτανομένα για έξω),

Κουντούρε (λαστιχένια παπούτσια για τα χωράφια),

Κουλάν (ζώνη πλεχτή με χάντρες, τα σχέδιά της είναι λουλούδια και τα αρχικά του ονόματος και του επιθέτου αυτού που του ανήκει),

Ποές (πόρπη ασημένια με χαραγμένα σχέδια με λουλούδια και πουλιά. Ένωνε τη ζώνη μπροστά, το σχέδιό της είναι παραλληλογράμμου),

Κίτκα (λουλούδι σε σχήμα ρόμβου πλεγμένο με χάντρες.),

Πλίτκες (πλεξούδες μαλλιών προσωπικές του ατόμου που της φορούσε της οποίες της έκανε από τα δικά του μαλλιά και της έπλεκε μια ζωή μαζί με τα μαλλιά του),

Σαρκίν (φούντες πολύχρωμες από μαλλάκι που συνόδευαν της πλεξούδες και πλέκονταν μαζί, ήταν

μακρύτερες από της πλεξούδες).

Ντούμπλες (φλουριά που τα φορούσαν στο μπούστο σε πανηγύρια και γιορτές και δήλωναν την οικονομική κατάσταση της κοπέλας).

Κοπτσέ (κόσμημα καρφίτσα περίτεχνο που έκλινε το πουκάμισο).

Τα στοιχεία αυτά βρήκαν στο διαδίκτυο και μας έφεραν οι μαθητές της Στ' τάξης

Μανδρατζής Π. και Μήτρου Ι.

ΑΡΑΠΗΔΕΣ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Ένα δρώμενο που οι ρίζες του χάνονται στα βάθη των αιώνων.
Όσοι και αν ρωτήθηκαν δεν μπόρεσαν να απαντήσουν..

Ακούγονται όμως διάφορες ιστορίες που δένουν μεταξύ τους αρμονικά στο πέρασμα των αιώνων..

Το βέβαιο είναι ότι η βάση του θρίσκεται στις τελετές της διονυσιακής λατρείας.

Λέγεται ότι οι κουδονόφοροι της **ΤΣΕΤΑ** (ομάδα αποτελούμενη από ΑΡΑΠΗΔΕΣ ΓΚΕΛΙΝΚΕΣ ΜΑΝΓΚΟΥΣ ΚΑΙ ΤΣΟΛΙΑΔΕΣ) ήταν οι Σιληνοί και οι σάτυροι (τραγόμορφες φιγούρες ακόλουθοι του Θεού Διονύσου).

Μετέπειτα στα χρόνια του Μ. Αλεξάνδρου για να αντιμετωπίσει σε μία μάχη τις ορδές των Περσών έντυσε τους άνδρες του με προβίες και κουδούνια και τους έκρυψε. Όταν πλησίασαν οι στρατιές των Περσών εμφανίστηκαν ξαφνικά μπροστά τους και από την αποκρουστική μορφή τους και τον εκκωφαντικό ήχο των κουδουνιών τράπηκαν σε φυγή. Στις μέρες του Ιωάννη του Προδρόμου λέγεται ότι όταν κάποια στιγμή έκλεισε η φωνή του για να συνεχίσει να καλεί τους πιστούς ζώστηκε με κουδούνια. Με αυτόν τον τρόπο τους καλούσε. Για αυτό θεωρείται από πολλούς πως η μέρα του Αι-Γιαννιού είναι η κορύφωση του δρώμενου των αράπηδων στον Ξηροπόταμο.

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας το δρώμενο ήταν μια καλή ευκαιρία στο να ανταλλάσσουν εύκολα μηνύματα οι αρματολοί και κλέφτες και να προμηθεύονται τρόφιμα και πολεμοφόδια.

Στις μέρες όμως παρόλα αυτά θεωρείται πως η "ΤΣΕΤΑ" είναι το καλό το οποίο θα εκδιώξει κάθε κακό από το σπίτι και θα φέρει την ευφορία και την ευτυχία σε αυτό. Ο ήχος των κουδουνιών των αράπηδων η στάχτη του μάγκου οι ευχές της Γκελίνκας είναι ευπρόσδεκτες σε κάθε σπίτι του χωρίου. Την πρώτη μέρα περνάει η "ΤΣΕΤΑ" από όλα τα σπίτια του χωριού εκτός από τα σπίτια που έχουν Γιάννη ή Γιάννα και την δεύτερη του ΑΙ-ΓΙΑΝΝΙΟΥ μόνο από αυτούς δίνοντας τις ευχές, για ευημερία καλοτυχία και υγεία στο σπίτι και την οικογένεια.

«Έτσι ήταν έτσι είναι και έτσι θα είναι...»

Τα στοιχεία αυτά βρήκε στο διαδίκτυο και μας έφερε η Πινδώνη Ελευθερία της ΣΤ τάξης

Βρίσκω τους μήνες

Ι	Θ	Ν	Κ	Ρ	Ε	Φ	Ζ	Σ	Α	Π	Ρ	Ι	Λ	Ι	Ο	Σ	Ξ
Μ	Α	Ρ	Τ	Ι	Ο	Σ	Ρ	Υ	Ι	Κ	Ο	Υ	Κ	Σ	Δ	Σ	Φ
Σ	Ρ	Ν	Χ	Ι	Χ	Γ	Ε	Ω	Ψ	Γ	Μ	Χ	Α	Ε	Η	Θ	Ψ
Ζ	Μ	Ν	Ο	Ε	Μ	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ	Τ	Μ	Υ	Π	Δ	Ε	Ω
Β	Π	Ξ	Θ	Υ	Δ	Ρ	Ο	Ω	Β	Τ	Θ	Ρ	Γ	Τ	Ζ	Μ	Υ
Ρ	Ν	Α	Φ	Λ	Α	Η	Ζ	Ν	Ξ	Δ	Μ	Η	Ο	Ε	Κ	Ε	Ρ
Δ	Ε	Κ	Ε	Μ	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ	Κ	Α	Ι	Υ	Μ	Θ	Ξ	Τ
Ξ	Τ	Ξ	Η	Φ	Ξ	Σ	Ι	Ο	Υ	Ν	Ι	Ο	Σ	Β	Β	Ν	Ξ
Φ	Σ	Ζ	Θ	Θ	Ψ	Η	Φ	Ο	Λ	Ι	Ο	Σ	Τ	Ρ	Α	Χ	Η
Ζ	Ε	Σ	Ρ	Ο	Ο	Α	Τ	Ι	Σ	Σ	Ξ	Ο	Ι	Υ	Υ	Π	
Ε	Ο	Κ	Τ	Ω	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ	Σ	Π	Κ	Σ	Ο	Γ	Ε	Ψ
Ξ	Γ	Ω	Α	Ω	Τ	Ψ	Θ	Ρ	Χ	Σ	Ν	Ψ	Φ	Σ	Δ	Η	Ε
Γ	Ζ	Ι	Ο	Υ	Λ	Ι	Ο	Σ	Θ	Η	Β	Ι	Α	Ξ	Υ	Δ	Σ
Σ	Ο	Ι	Ρ	Α	Υ	Ο	Ρ	Β	Ε	Φ	Ν	Ο	Ω	Χ	Μ	Ω	Χ

*Τράφω τους μήνες**στη σωστή εποχή:**ΑΝΟΙΞΗ**ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**ΦΩΙΝΟΠΩΡΟ**ΧΕΙΜΩΝΑΣ*

Β' ΤΑΞΗ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ ΣΤ' ΤΑΞΗΣ

Κάθε χρόνο το παζάρι διοργανώνεται από την έκτη (Στ') τάξη. Πριν αρχίσει το παζάρι όλα τα παιδιά του δημοτικού σχολείου φέρνουν πολλά πράγματα για παράδειγμα: επιτραπέζια παιχνίδια, αρκουδάκια, κόμικς, βιβλία και αλλά πολλά πράγματα που δεν τους χρειάζονται.

Τα παιδιά της έκτης τάξης φέρνουν γλυκά που τα έχουν φτιάξει αυτοί στα σπίτια τους με τη βοήθεια των γονέων τους και τα πουλάνε σε πολύ χαμηλή τιμή.

Συνήθως στο παζάρι γίνονται διάφορα παιχνίδια που τα έχει σκεφτεί η Στ' τάξη. Το ποσό χρημάτων που θα συγκεντρωθεί, θα πάνε σε οικογένειες του χωριού μας που τα έχουν μεγάλη ανάγκη. Θα δοθούν διάφορα φαγητά όπως: κρέατα, ζυμαρικά, ρύζια, λάδια, κρασιά κ.α. για τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Φέτος το παζάρι μας θα είναι πολύ διαφορετικό από τις προηγούμενες χρονιές γιατί θα έχουμε πάρα πολλές εκπλήξεις που θα ανεβάσουν το κέφι και τη διασκέδαση και που είμαστε σίγουροι ότι θα σας αρέσουν!..

Κατερίνα Μποϊκάνη Εύη Δημητριάδου Χρυσούλα Δεμίση ΣΤ' τάξη

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΗ

Τον Ιούνιο αφήνουν το δρεπάνι και σπέρνουν το ρεπάνι.

Αλωνάρι με τ' αλώνια και με τα χρυσά πεπόνια.

Μαυρουδής Γιώργος

Απρίλης φέρνει την δροσιά, φέρνει και τα λουκούδια.

Το τραγούδι του Θεριστή, η χαρά του Αλωνιστή.

Ανδρέας Χαρίσκος

Ζήσε Μάη να φας τριφύλλι και τον Αύγουστο σταφύλι.

Αύγουστε καλε μας μήνα να 'σουν δυο φορές το χρόνο.

Μενζιλτζίδης Γιώργος

Του Σταυρού σταύρωνε και δένε.

Όταν έρθει ο Νοέμβρης σιγομπαίνει ο χειμώνας.

Ευαγγελία Χαρίσκου

Το τραγούδι του Θεριστή, η χαρά του Αλωνιστή.

Του Σεπτέμβρη οι βροχές, πολλά καλά μας φέρνουν.

Παπαποστόλου Εύα

Αλωνάρη με τ' αλώνια και με τα χρυσά πεπόνια.

Από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτη καλοκαίρι.

Σολάκη Ζωή

Τον Ιούνιο αφήνουν το δρεπάνι και σπέρνουν το ρεπάνι.

Ο άη- Λιας κόβει σταφύλια και η αγία Μαρίνα σύκα.

Κάθε πράμα στον καιρό του κι ο κολιός τον Αύγουστο.

Πάνου Δήμητρα

Ο Φλεβάρης αν θυμώσει, μες στο χιόνι θα μας χώσει.

Το Νοέμβρη και Δεκέμβρη φύτευε καταβολάδες.

Πάππου Σταυρούλα

Απρίλης φέρνει την δροσιά, φέρνει και τα λουκούδια.

Μάρτης έβρεχε, Θεριστής εχαίρονταν.

Πάππος Γιάννης

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

C	H	R	I	S	T	M	A	S	W	C
H	S	D	L	F	D	W	I	T	J	K
R	O	I	W	D	O	G	R	A	T	O
I	W	E	C	Y	G	E	F	R	W	K
S	A	L	F	H	E	I	S	D	J	O
T	F	I	R	E	W	C	A	R	O	L
M	E	A	R	T	H	S	A	N	D	S
A	N	G	E	L	E	T	W	Y	A	C
S	T	O	C	K	I	N	G	N	B	D
T	W	A	T	E	R	G	T	I	F	F
O	A	I	R	B	Y	A	M	V	C	Y
W	N	Z	H	Q	C	I	T	R	U	S
N	L	M	Y	L	L	U	U	W	F	I
A	F	E	A	A	Y	V	D	O	G	Y
F	S	U	W	M	K	A	U	L	I	O
E	S	V	N	Y	T	S	R	T	K	W

Find these words:

- 1) ANGEL
- 2) CHRISTMAS
- 3) STAR
- 4) TREE
- 5) CHRISTMAS TOWN
- 6) SANTA KLAUS
- 7) STOCKING
- 8) CAROL

Μελπομένη

Ρούτση

τάξη Ε2

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ Β2 ΤΑΞΗ

Ποίημα

Τα φύλλα αλλάζουν χρώμα
Πέφτουν στο χώμα
Γίνονται στρώμα.

Φεύγουν τα χελιδόνια
Κρύωσε ο καιρός
Πέφτουν φύλλα απ' τα κλώνια.
Στο χαντάκι μαζευτήκαν
Κίτρινα σωρός.

Χαρίσκου Ευαγγελία τάξη Β2

Το φθινόπωρο

Το φθινόπωρο μας φτάνει
Με τις πρώτες του βροχές
Και το κρύο δυναμώνει
Και αγγίζει τις καρδιές.

Άνοιξε πια το σχολείο
Κι έρχεται κάθε παιδί
Με την τσάντα του στο χέρι
Για χαρά και προκοπή.

Το φθινόπωρο μας φτάνει
Και η γη θα σκεπαστεί
Με τα κιτρινισμένα φύλλα
Που ο αέρας θα τα παίρνει
Πότε δω και από κει.

Πάνου Δήμητρα τάξη Β2

ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ

Φέτος που είμαστε μαθητές της Γ' τάξης, από την αρχή της σχολικής χρονιάς, με την παρότρυνση της κυρίας μας, φέραμε αρκετά βιβλία στην τάξη μας και δημιουργήσαμε μια μικρή δανειστική βιβλιοθήκη.

Τον προηγούμενο μήνα λοιπόν, η κυρία Μάρθα μας είπε ότι θα ξεκινούσαμε έναν αγώνα ανάγνωσης βιβλίων. Αυτός που θα διάβαζε τα περισσότερα βιβλία, θα ήταν ο νικητής και θα έπαιρνε ένα μικρό δωράκι από την κυρία, καθώς και το δυνατό χειροκρότημα από τους συμμαθητές του.

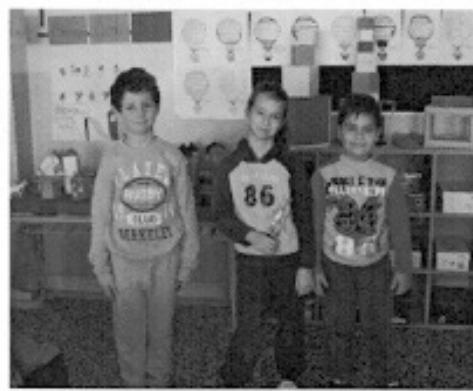
Αμέσως, όλα τα παιδιά την ώρα του διαλειμματος, τρέξαμε στην υπεύθυνη της δανειστικής βιβλιοθήκης της τάξης μας και δανειστήκαμε από ένα βιβλίο.

Έναν ολόκληρο μήνα αγωνιστήκαμε!!!! Άλλοι έκαναν μεγαλύτερη προσπάθεια και άλλοι μικρότερη. Έτσι, πρώτη βγήκε η Μήτρου Χριστίνα που διάβασε 4 βιβλία και τη δεύτερη θέση τη μοιράστηκαν ο Ζεμαδάνης Θανάσης και ο Βλατίτης Γιάννης που διάβασαν από 3 βιβλία. Η Μαρία Μήτρου, η Θεοδώρα Μήτρου, ο Δερμεντζής Γιώργος, ο Ισλάμι Φαμπιάν, ο Γρούδος Σπύρος, ο Στόικος Θανάσης, ο Κιουμουρτζής Γιώργος και ο Χακούσι Άγγελος διάβασαν από 2 βιβλία, ενώ ο Μητρούσης Στέφανος, ο Πινδώνης Ιωάννης, ο Δεβρίκης Θοδωρής και ο Αμανατίδης Αλέξανδρος διάβασαν από ένα βιβλίο. Υπήρχαν και τέσσερις μαθητές που δε διάβασαν κανένα βιβλίο.

Η κυρία μας χάρισε στη Χριστίνα, που ήταν νικήτρια του αγώνα, ένα μολύβι και ένα μπρελόκ και όλοι μαζί χαρίσαμε στους νικητές το πιο δυνατό μας χειροκρότημα.

Η προσπάθειά μας όμως δε σταματάει εδώ, αλλά θα συνεχιστεί και τους επόμενους μήνες, γιατί διαβάζοντας βιβλία αποκτούμε γνώσεις και ταξιδεύουμε σε κόσμους μαγικούς, ονειρεμένους και αυτό μας αρέσει πολύ!!!!!!

Οι μαθητές της Γ' τάξης

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1. Π_____
2. Ρ_____
3. Ω_____
4. Τ_____
5. Ο_____
6. Χ_____
7. Ρ_____
8. Ο_____
9. Ν_____
10. Ι_____
11. Α_____

- 1) Το χειριάνω με το κρύο τα νερά...
- 2) Έτσι λέγεται ένα από τα ελάφια του Αι-Βασίλη.
- 3) Δύο φορές το χρόνο αλλάζει η ...
- 4) Τα κρατάν τα παιδιά όταν ψάλλουν τα κάλαντα.
- 5) Στολίσαμε το πιο ..... δέντρο.
- 6) Είναι παιδί της Παναγίας.
- 7) Τα Χριστούγεννα ψωνίζουμε καινούρια...
- 8) Τι βλέπουμε όταν κοιμάμαστε;
- 9) Είναι δοηθοί του Αι-Βασίλη.
- 10) Τα Χριστούγεννα λέμε χριστουγεννιάτικες ..
- 11) Τις Άγιες μέρες οι καρδιές μας γεμίζουν...

Μήτρου Χριστίνα, Μήτρου Θεοδώρα, Γ'

Τάξη

Ακροστιχίδες Χριστουγέννων

1. X -----
2. P -----
3. I -----
4. Σ -----
5. T -----
6. O -----
7. Y -----
8. Γ -----
9. E -----
10. N -----
11. N -----
12. A -----

1. Γεννήθηκε ο μικρός .....
2. Φέρνει γούρι .....
3. Το όνομα του θείου Βρέφους .....
4. Τα κρεμάμε στο δέντρο .....
5. Το κρατούσε ο μικρός τυμπανιστής .....
6. Γλυκό Χριστουγέννων (αντίστροφα)
7. Τι έφαλαν οι άγγελοι .....
8. Η Μαρία πήγε από τη Ναζαρέτ στη Βηθλεέμ πάνω σε ένα .....
9. Στολίζουμε το .....
10. Ο Ιησούς από τη .....
11. Η Άγια .....
12. Ένα ..... οδήγησε τους τρεις Μάγους

Εύα Μιχαηλίδου

Νικολέττα Βασιλειάδου

ΣΤ' τάξη

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Το σχολείο εκδίδει την εφημερίδα «Τα κακάβια» για 20^ο έτος, με πρώτο έτος το 1992. Από το αρχείο του σχολείου λείπουν τα τεύχη των ετών 1992, 1993, 1994, 1995, 1996.

Αν κάποιος γονέας έχει στην κατοχή του, ως αρχείο από τα σχολικά του χρόνια, κάποιο τεύχος από τα παραπάνω έτη, θα παρακαλούσαμε πολύ, να μας δώσει αντίγραφό του, για το αρχείο του σχολείου.

**'Έφεραν τα Χριστούγεννα με παραμύθια
και γλυκά στην Α' τάξη!!!!!!'**

Οι μαμάδες των παιδιών της Α' τάξης με διάθεση και ενθουσιασμό
έρθαν στην τάξη μας και μας ταξίδεψαν σε παραμυθοχώρες με
αρκουδάκια που έψαχναν μια ζεστή γωνιά, καλικάντζαρους που
φοβήθηκαν από ένα παιδικό φιλί, μας οδήγησαν με το λαμπρό άστρο
στη Βηθλεέμ στη φάτνη του μικρού Χριστού και
μας αφηγήθηκαν την ιστορία μιας γαλοπούλα που
την τελευταία στιγμή γλίτωσε και δεν έγινε
παραγεμιστή με σταφίδες στο χριστουγεννιάτικο
τραπέζι...

Όλες οι ιστορίες ήταν
καταπληκτικές και οι αφηγήσεις ενθουσίασαν τα
παιδιά.

Αφού μας ταξίδεψαν σε παραμυθοχώρες στη συνέχεια έφτιαξαν
νόστιμα γλυκά με βοηθούς τα παιδιά!!!!!! Τρουφάκια, κουραμπιέδες να
γλείφεις τα δάχτυλά σου!!!!

Γευτήκαμε παραμύθια και γλυκά και ταξίδέψαμε σε
γλυκοπαραμυθοχώρες!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

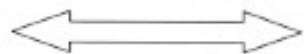
Σας ευχαριστούμε!!!!!!!!!!!!!!

Οι μαθητές και η δασκάλα της Α' τάξης

Τα Χριστούγεννα έλαμψαν πάλι
Και ο Χριστός γεννήθηκε στη φάτνη
Και η χαρά είναι μεγάλη
Σε μια φωτεινή αγκαλιά!

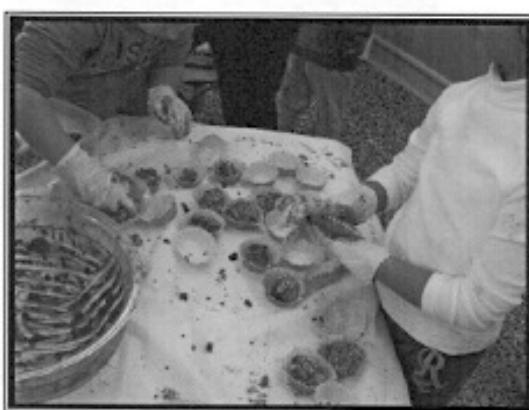
Οι ταπεινοί βοσκοί δώσαν δώρα
στο μικρό παιδί!

Με αστέρι λαμπρό
Οι μάγοι προσκύνησαν
στη Βηθλεέμ το βράδυ!

Από τους μαθητές/τριες της
Α' τάξης

ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΙΑΤΙΚΟ ΣΚΟΥΦΑΚΙ

Μια καλή πρόταση για να περάσετε ένα ευχάριστο απόγευμα με συντροφιά ένα πολύ καλό βιβλίο είναι η παρακάτω:

Τι θα λέγατε, αλήθεια, αν βλέπατε τον Αι-Βασίλη με σκουφάκι του μπάνιου, κράνος πυροσβέστη ή καπέλο ταχυδακτυλουργού;

Εγώ, μια φορά, δε θα μπορούσα να πω τίποτα. Θα είχα μείνει με το στόμα ανοιχτό! Όπως κι όλοι όσοι έμαθαν ότι ο Αι-Βασίλης έχασε το αγαπημένο του σκούφο.

Ποιος τον πήρε; Τι τον ήθελε; Πού τον έκρυψε; Τα ερωτήματα είναι πολλά και η απάντηση δε χωράει σε λίγες μόνο λέξεις. Πώς να χωρέσει μια απάντηση τόσο πελάρια! Μπερδευτήκατε λιγάκι; Ας ξεκινήσουμε από την αρχή τότε... γιατί είναι μεγάλη ιστορία. Μια ιστορία που αρχίζει κάπως έτσι: «Μια φορά κι έναν καιρό, ο Αι-Βασίλης έχασε το σκούφο του...»

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΒΛΑΤΙΤΣΗ στ' τάξη

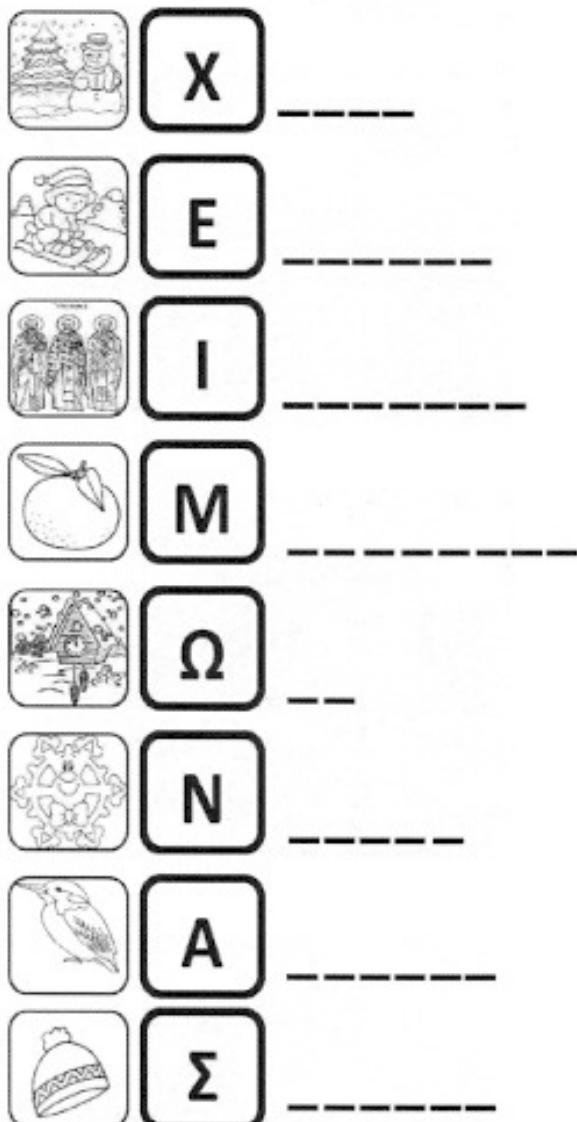

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΧΕΙΜΩΝΑ

Από τους μαθητές της Γ' τάξης

Βλατίτσης Γιάννης

Δερμεντζής Γιώργος

Η λαογραφική μας έκθεση

Το Νοέμβριο στο μάθημα της μελέτης ασχοληθήκαμε με την ελληνική παράδοση και γι αυτό αποφασίσαμε να συλλέξουμε διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν παλιά οι προπαπούδες μας και οι προγιαγιάδες μας και να φτιάξουμε μια λαογραφική έκθεση μέσα στην τάξη μας.

Και έτσι στις 26 Νοεμβρίου η τάξη μας για μια μέρα έγινε μουσείο και εμείς ξεναγοί. Το πετύχαμε αυτό καθώς είχαμε τη βοήθεια των δικών μας ανθρώπων. Ζητήσαμε λοιπόν από τις προγιαγιάδες μας και τους προπαπούδες μας, να μας δανείσουν παλιά πράγματα για τη λαογραφική μας έκθεση όπως χειροποίητα κιλίμια, στάμνες, μαγειρικά σκεύη, φορεστές και πολλά άλλα αντικείμενα.

Την έκθεση μας την επισκέφτηκαν όλες οι τάξεις του Δημοτικού σχολείου αλλά και οι δύο τάξεις του Νηπιαγωγείου. Περάσαμε πολύ ωραία εκείνη τη μέρα και μάθαμε πολλά πράγματα για τον τρόπο ζωής των παππούδων μας.

Αρναούτη Δήμητρα Γιαννάκη Χρύσα
Δ τάξη

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τα Χριστούγεννα είναι η ομορφότερη και η μεγαλύτερη γιορτή του χρόνου. Γιορτάζουμε τη γέννηση του Χριστού. Αυτές τις μέρες όλα τα σπίτια είναι όμορφα στολισμένα, παντού ακούγονται τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα από τις όμορφες παιδικές φωνές, και οι νοικοκυρές φτιάχνουν γλυκά που είναι συνήθως μελομακάρονα και κουραμπιέδες. Το χριστουγεννιάτικο δέντρο δεν λείπει από κανένα σπίτι και τα παιδιά περιμένουν με αγωνία τα δώρα τους από τον Άγιο Βασίλη. Αυτές τις μέρες δεν πρέπει να ξεχνάμε και τους ανθρώπους που έχουν σνάγκη αφού είναι μέρες αγάπης. Ας βοηθήσουμε όλοι με ότι έχει ο καθένας μας για να μπορέσει ο κόσμος μας να γίνει καλύτερος.

Κιουμουρτζή Αγγελική - Κιοσσέ Βασιλική

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΗ

Γενάρη μήνα κλάδευε φεγγάρι μην κοιτάζεις.

Οκτώβρη και δεν σπείρεις λίγο ψωμί θα πάρεις.

Νοέμβρη οργώματα κι ελιές, δεν απολείπουν οι δουλειές.

Χιόνι του Δεκεμβρίου, χρυσάφι του καλοκαιριού!

Μαυρουδής Γιώργος

Του Σεπτεμβρη οι βροχές, πολλά καλά μας φέρνουν.

Δεκέμβρη με γιορτές Χριστουγέννων διακοπές.

Ανδρέας Χαρίσκος

Οποιος σπείρει τον Νοεμβρη ούτε σπόρο δεν θα πάρει.

Μεντζιλτζίδης Γιώργος

Μάρτης είναι νάζια κάνει, πότε κλέει πότε γελάει.

Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει καλοκαίρι θα μυρίσει.

Μιχαήλ Αγγελος Μήτρου

Γενάρης μήνας του Χριστού κι αρχιμηνιά του κόσμου.

Θύμωσε ο Φλεβαράκης, πλάκωσε ο χιονάκης.

Δεκέμβρη μου, με πάγωσες και πώς να ξεπαγιάσω.

Ευαγγελία Χαρίσκου

Το Γενάρη κόβε ξύλα και φεγγάρι μην κοιτάζεις.

Κι αν δε βγει ο Φλεβάρης δεν μπαίνει ο Μάρτης.

Οκτώβρη και δεν έσπειρες καρπό πολύ δεν παίρνεις.

Ο Νοέμβρης σαν θα έλθει τα γομάρια μέσα κλείνει.

Δεκέμβρη μου, με πάγωσες και πώς να ξεπαγιάσω.

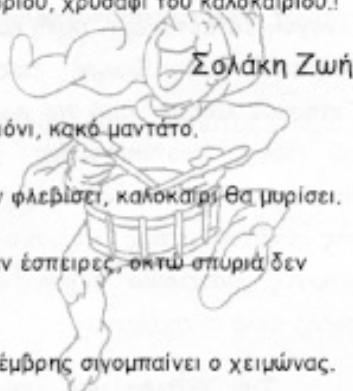

Παππούσταλου Εύα

Κόταπίτα το Γενάρη, κόκορα τον Αλωνάρη.

Τα έκανε ο Φλεβάρης κι έσκασε στη Μάρτης.

Όταν έρθει ο Νοέμβρης σιγομπάινει ο χειμώνας.
Χιόνι του Δεκεμβρίου, χρυσάφι του καλοκαιριού!

Σολάκη Ζωή

Γενάρης χωρίς χιόνι, κακό μαντάτο.

Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει, καλοκαίρι θα μυρίσει.

Οκτώβρης και δεν έσπειρες, οκτώ σπυριά δεν κάνεις.

Όταν έρθει ο Νοέμβρης σιγομπάινει ο χειμώνας.
Χιόνι του Δεκεμβρίου, χρυσάφι του καλοκαιριού.

Πάνου Δήμητρα

Γενάρη μήνα κλάδευε, φεγγάρι μην κοιτάζεις.

Ο Φλεβάρης αν θυμώσει, μες στο χιόνι θα μας χώσει.

Το Νοέμβρη και Δεκέμβρη φύτευε καταβόλαδες.

Πάππου Σταυρούλα

Κόψε ξύλο τον Γενάρη και μην καρτερείς φεγγάρι.

Χιόνια του Φλεβαριού, χρυσάφι του καλοκαιριού.

Ο Μάρτης ο κλαψόγελος.

Οκτώβρης και δεν έσπειρες, σιτάρι λίγο θα χεις.

Πάππος Γιάννης

ΓΛΩΣΣΟΔΕΤΕΣ

- Ο Παπάς ο παχύς έφαγε παχύ αρνί, γιατί παπά παχύ έφαγες παχύ αρνί;
- Καλημέρα καμηλάρη, καμηλάρη καλημέρα.
- Άσπρη πέτρα ξέξασπρη και απ' τον ήλιο ξεξασπρότερη.
- Κάστανα βραστά σκαστά με τη βραστή σκαστή κουτάλα.

Πάππου Σταυρούλα τάξη B2

- Άσπρη πέτρα ξέξασπρη κι απ' τον ήλιο ξεξασπρότερη.
- Κοράλι ψιλοκόραλο και ψιλοκοραλάκι.
- Μια πάπια, μα ποια πάπια; Μια πάπια με παπιά.
- Μια τιγρη με τρία τιγράκια.
- Ο παπάς ο παχύς, έφαγε παχιά φακή. Γιατί παπά παχύ έφαγες παχιά φακή;

Πάππος Γιάννης τάξη B2

Βρίσκω πόρτες κλειδωτές, κλειδωμένες και κλειδαρομπαρωμένες.

Μαύρη καρακόμαυρη καρακάξα, με τα μαύρα καρακοξόπουλα.

Κρασάκι σταφυλόκρασο, Ξιδάκη βαρελόξιδο, Βαρελοσταφυλοκρασόξιδο.

Ευαγγελία Χαρίσκου τάξη B2

Μια πάπια μα πια πάπια; Μια πάπια με παπιά.

Άσπρη πέτρα ξέξασπρη και απ' τον ήλιο ξεξασπρότερη.

Μιχαήλ Αγγελος Μήτρου τάξη B2

Άσπρη πέτρα ξέξασπρη και απ' τον ήλιο ξεξασπρότερη.

Μια πάπια μα πια πάπια; Μια πάπια με παπιά.

Γιώργος Μενζιλτζίδης τάξη B2

Φίκος φίλευε το φίλο, τριαντάφυλλο με φύλλο.

Κοτάλι ψιλοκόραλο και ψιλοκοραλάκι.

Το γάλα του λαγού το καθαρολαγουδόγαλο.

Σολακη Ζωή τάξη B2

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ένα πράγμα - πραγματάκι με ένα ποδαράκι. Τι είναι;

(Μανιτάρι) Πάππου Σταυρούλα τάξη B2

Χωρίς πόδια, χωρίς χέρια, ζωγραφίζει και αστέρια. Τι είναι;

(Παγωνιά) Πάππος Γιάννης τάξη B2

Πότε πέφτω δω και πότε κει. Τι είναι

(Το φύλλο το ξερό) Πάνου Δήμητρα τάξη B2

Φρούτο πορτοκαλί, ττρώγετε με κουτάλι κΚι ίσως κι εσύ να ξεχαστείς, όπως ξεχαστήκαν άλλοι.

(Ο λωτός) Πετκίδης Στέλιος τάξη B2

Δυο κερνούν και ένας πίνει. Τι είναι; (A)

Είκοσι καλογεράκια, όλοι έχουνε σκουφάκια. Τι είναι; (B)

(Α. Τα στήθη και το μωρό) (Β.Τα δάχτυλα με τα νύχια)

Μιχαήλ Αγγελος Μήτρου τάξη B2

Χρωμάτισε το χριστουγεννιάτικο τοπίο.

